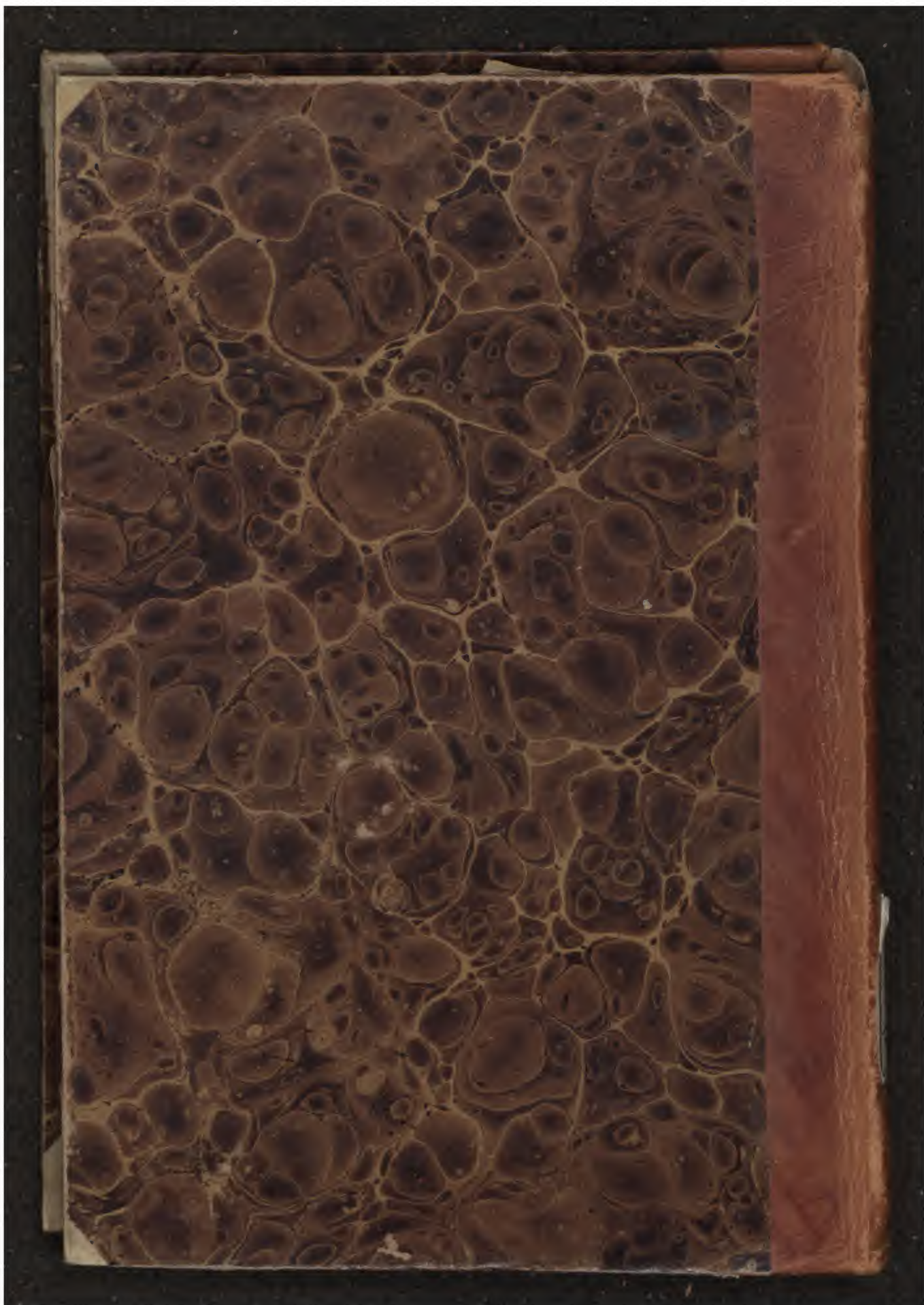
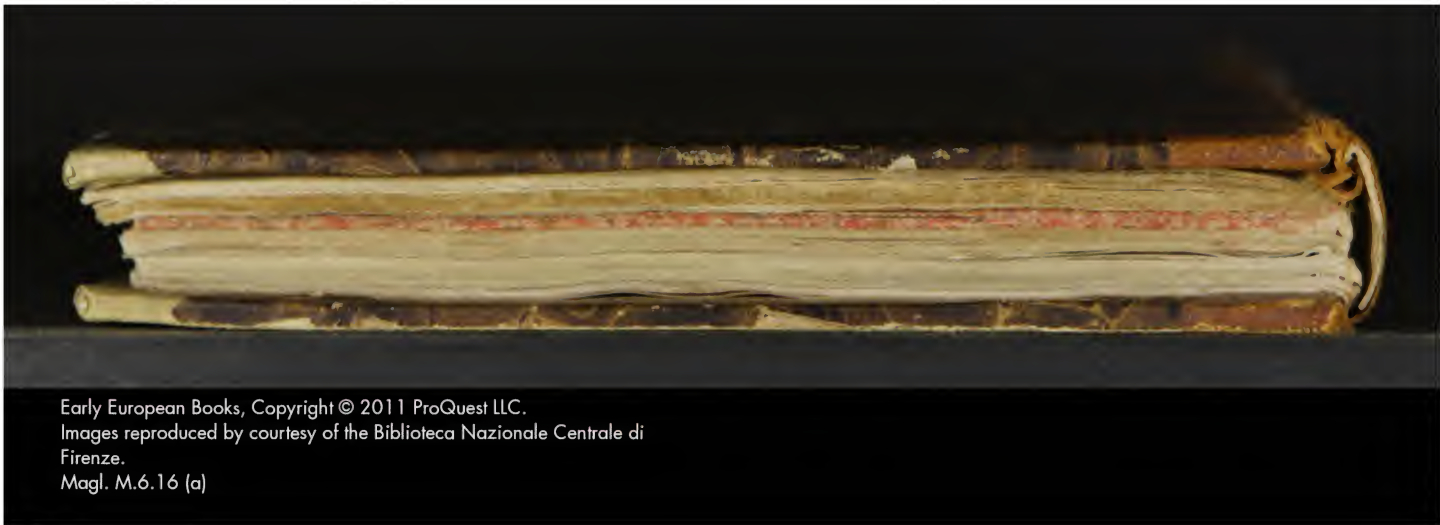

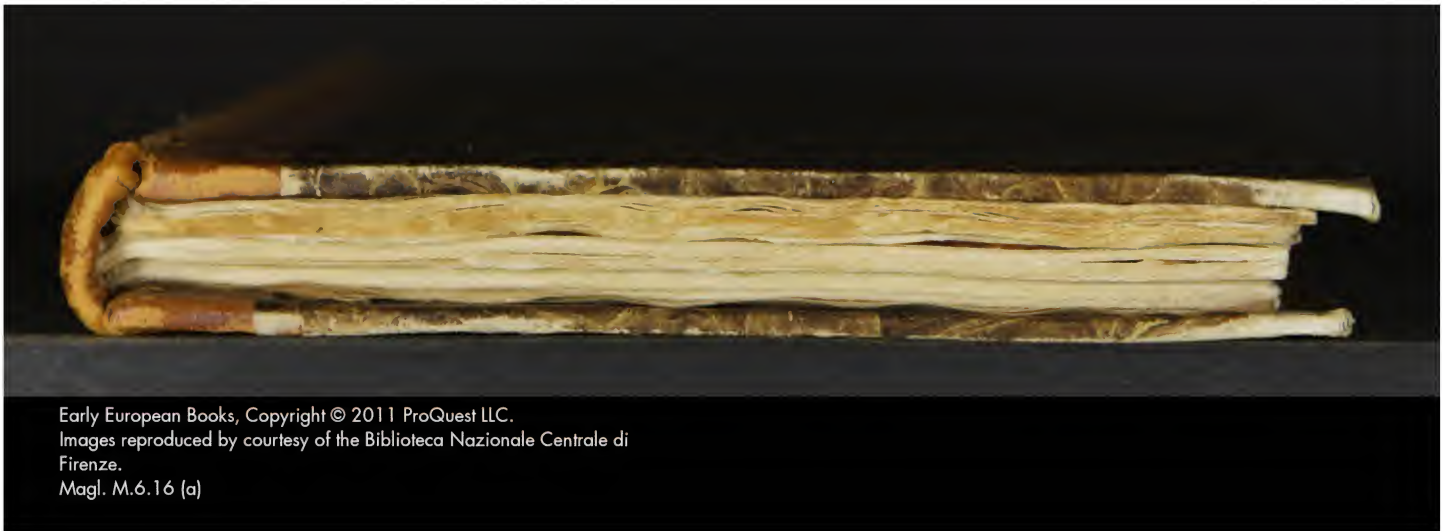
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.6.16 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.6.16 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.6.16 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.6.16 (a)

Angeli Politiani prelectio in Priora Aristotelis
Analytica. Titulus Lamia.

f Abulari paulisper lubet! Sed ex re/ut Flaccus
ait. Nam fabellę etiam/quę aniles putantur/
non rudimentũ modo/sed & instrumentũ quãdoq;
philosophię sunt. Audistis ne unquã Lamię nomē?
Mihi quidem etiam puerulo Auia narrabat/ esse ali
quas in solitudinibus Lamias: quę plorantes gluti
rent pueros. Maxima tũc mihi formido Lamia erat/
maximũ terriculũ. Vicinus quoq; adhuc Fesulano
rusculo meo/Lucēs Fonticulus est: ita enim nomen
habet/ secreta in umbra delitescēs: ubi sedē esse nũc
quoq; Lamiarũ/narrant mulierculę quęcunq; aqua
tum uentitāt. Lamiã igitur hęc Plurarchus ille Che
roneus: nescio doctior/ an grauior/ habere ait ocu
los exēptiles/ hoc est/ quos sibi eximat/ detrahatq;
cum libuit: rursusq; cũ libuit/ resumat/atq; affigat:
quemadmodum senes ocularia specilla solent/ quĩ
bus hebescenti per atatem uisui opitulantur. Nã &
cum quid inspectare auent/ insertāt quasi forfici na
sum. Et cum satis inspectarunt/recondunt in theca.
Quidam uero etiam dentibus utuntur & que exēpti
libus: quos nocte non aliter reponunt/ q̃ rogam: si
cuti uxorculę quoq; uestrę comam suã illam depē
dulam & cincinnos. Sed. n. Lamia hęc/quoties do

a i

mo egreditur/oculos sibi suos affigit. Vagaturq; p
fora/per plateas/per quadruia/per angipor^{tu}s/per
delubra/per thermas/per ganeas/p cōciliabula oīa:
circūspectatq; singula/scrutatur/indagat:nihil tam
bene obtexeris/ut eam lateat. Miluinos esse credas
oculos ei/ aut etiam emissicios/ sicuti Plautinae anī
culæ:nulla eos præterit q̄libet indiuidua minuties/
nulla eos euadit/quālibet remotissima latebra. Do
mum uero ut reuenit/in ipso statim limine/demit il
los sibi oculos/abicitq; in loculos:Ita semper domi
cæca/semper foris oculata. Quæras forsitan/domi
quid agitet.Sessitat/lanam faciens/atq; interim can
tilat. Vidistis ne obsecro unq̄ Lamias istas uiri Flo
rentini: quæ se & sua nesciunt/ alios & aliena specu
lantur.Negatis? Atqui tamē sunt in urbibus frequē
tes: etiāq; in uestra:uerum personatæ incedunt:Ho
mines credas/ Lamia sunt.Harū igitur aliquot præ
tereuntem forte conspicate me/substiterunt:& qua
si noscitant/inspexere curiosius/ueluti emprores
solent:mox ita inter se detortis nutibus cōsulsurra
runt. Politianus est:Ipssissimus ē/ Nugator ille scili
cet:qui sic repēte philosophus prodiit. Et cū dicto
auolarūt/quasi uespæ dimisso aculeo.Sed quod re
pente me dixerunt produisse philosophum/nescio
equidem/utrum ne illis hoc totum displiceat philo
sophum esse:quod ego profecto nō sum:an quod

ego uideri uelim philosophus: cū lōge absim tamē
 a philosopho. Videamus ergo primum/ quod nam *= quem elegit*
 hoc sit aīal/ quōd homines philosophū uocāt: tum
 spero facile īrellegetis/ nō esse me philosophū: neq;
 hoc dico ramen/ quo id uos credam credere! sed ne
 quis fortasse aliquando credat: non quia me nomi
 nis istius pudeat/ si modo ei possim re ipsa satisface
 re! sed quod alienis titulis libenter abstineo: Ne si
 forte suas repetitum uenerit olim/ Grex auium plu
 mas/ moueat cornicula risum. De hoc igitur primū/
 mox etiam de eo agemus: utrū ne esse philosophū
 turpe/ ac malū sit: quod ubi docuerimus nō esse/ tū
 de nobis ipsis nōnihil/ deq; nostra hac professione
 loquemur. Audiui equidē Samiū fuisse olim quēdā
 iuueturis magistrū/ cādīdatum semper/ & capillatū/
 femore etiā aureo conspicuū/ natum sepius/ ac rena
 tum. Nomē illi erat/ Ipse. Sic discipuli certe uocabāt
 sui! Sed eos discipulos/ ut ad se quēq; receperat/ sta
 tim prorsus elinguabat. Præcepta uero si Ipsius au
 dieritis/ risu scio diffluetis. Dicā tamē nihilo secius.
 Ignē aiebar: Gladio ne fodicaſſo: Staterā ne transili
 ro: Cerebrū ne comedito: Cor etiā ne comedito: Su
 pra sextariū ne sedeto: Maluā transferto! Sed eā ne
 comedito: Aduersus Solē ne loquitor: Viā regiā de
 clinato: Per semitas ingreditor: Cū lecto surges/ stra
 gula cōplicato: Vestigiūq; corporis cōfūdito: Anu

a ii

lū ne gestato: Olle quoq; uestigiū turbato ī cinere:
Hirundines intra domū/ne admittito: Cōtra solem
nemeito: Speculū ne spectato ad lucernā: Dextrum
pedem priorem calciato: Sinistrum priorē lauato:
Vnguium criniumq; tuorum p̄segmina/ne com
mingito/sed in ea despuito. Hic idem faba quoq;
sic semper abstinuit/ut Iudeus Porco: Siquem autē
aliquādo Gallum gallinaceum/candidula pluma/
& pinnis/inuenisset/eum uero protinus/in Germa
ni fratris diligebat loco. Ni cachinos metuam/qui
iā clāculū puto ebulliūt/ habeo aliud quoq; quod
narrem/sed narrabo tamen/uos ut lubet riderote.
Bestias docebat/tam feras/ḡ cicures: Et sane Vrsa
daunia quēdam fuisse memorať/magnitudine hor
ribili/feritate formidabili/Pestis acerba bouū/atq;
hominum. Hāc ad se hic uir: si modo ipse erat uir/
blande uocauit/manu permulsit/Domi habuit ali
quandiu/Pane aluit/& pomis/ mox dimisit/adiu
rans/ne quod animal post id attigeret. Illa uero in
montes suos/& siluas abiit mitis:nec animantium
deinde obfuit cuiquam. Vultis ne etiā de Boue au
dire. Bouem Tarēti/in agro quodam pascuo forte
cōspicatus/uiridem adhuc fabaciam segetem/mor
su truncātem/rogauit Bubulcum/moneret bouem
suū/ne illam depasceretur: Huic Bubulcus illudēs/
Atqui inquit/bouatim loqui nescio/tute si scis/ po

tius monero. Non cūctatus ipse/acceſſit ppius/& in
aurē boui illi diutule locutus/īpetrauit/non modo
ut īpreſens! ſed ut etiā īpperuū pabulo fabacio ab
ſtineret. Itaq; Bos ille Tarenti deinde molliter con
ſenuit/in Iunonis fano ſacer habitus: cibisq; homi
nū ueſci ſolitus/quos illi obuia turba offerebat. Hic
igiť ipſe/ tam portētoſæ ſapiētiæ pfeſſor/ ac uēdita
tor/interrogatus olim a Leonte Phliaſionū tyrāno
quid hominis eſſet: philoſophū ſe eſſe reſpōdit. Ire
rum rogatus/quid ſibi illud uellet inauditū antea
nomē(Etenī ſibi ipſe tūc extēpore cōfinxerat) Vitā
ait hominū perīde eſſe /ut mercatū: qui maximo lu
dorū apparatu totius grāciæ celebritate habeatur.
Multos enī eo confluere mortalis: alios alia cauſa:
Quoſdā.n. ut mercimonia ſua uenditēt/& friuola/
qui rentoriola etiam paſſim/& umbracula/quasi la
queos/& retia tendūt pecuniolę: Quoſdam ruruſ
ut ſeſe oſtentēt/ac ſuas exhibeāt dotes. Ibi ergo pa
riter uiſuntur/et qui diſcū procul expellit/& qui pō
dus robuſte attollit:& qui ſpatii plurimū tranſilit/
& qui lucta plurimos deicit/ & qui curſu lōgiſſime
prauolat. Ibi & Funerepus piclatur/& Petauriſta
iactat/& Saccularius preſtigiatur/ & Venenarius in
flatur/& Diuinaculus hallucinat/& Aretalogus nu
gatur/& Circulator illudit/& Gladiator eludit/ &

a iiii

Orator blandē / & Poeta mētitur. Postremo alios li-
beralius institutos / coire ad ludos eos aiebat / ut lo-
ca uiserēt / ut ignotos homines / artesq; / & ígenia / &
nobilissimorum opera artificum contemplarentur:
Ita igitur / & in hāc uitam diuersis homines studiis
conuenire / quorum alios pecunię desiderio / delicia-
rumq; teneri: Alios p̄cipatus / & imperii cupidine
solicitari: Alios gloriolę stimulis agitari: Alios uo-
luptatum blanditiis titillari: Sed inter omnis p̄cel-
lere tamen eos / & esse q̄honestissimos: qui rerum
pulcherrimarum speculatione contenti sint: Cēlūq;
hoc spectēt / solemq; / & lunam / & siderum choros:
Solem / qui sit ipse fons luminis: Lunam / quæ inde
lucem hauriat / tam uaria / tam incōstās: Sidera / quo-
rum uagentur alia / hereant alia in uestigio semper /
omniaq; nihilominus rapiantur: qui tamen ordo
pulchritudinē habeat ex illius participatu: quod
intellegibile primum sit: quodq; ipse numerorum /
rationumq; naturam interpretabatur: quæ per uni-
uersum decurrēs / & cōmeans / arcano quodam / uel
ornatu / uel ordine / cuncta deuinciret: Quorūcūq;
igiť pulchra / diuina / sinceraq; primo / hoc est in fon-
te ipso sint / eundemq; tenorem peragentia: horum
esse sciētiam quandam / quæ sophia nominatur: id
nomen latine sapiētia est: Eiusq; sophiæ studiosū /

uocatum modo esse a se philosophum. Olim autē
 apud seculum priscum/sapientes appellari consue
 uerant/ etiam qui Sellularias quasdam callebant ar
 res. Vnde Vates Homerus fabrum quoq; lignariū/
 sapientem uocat/Sed extitit Atheniensis quidam
 senex/altis eminens humeris(ut aiunt) quem etiā
 putant homines Apolline satum. Hic sapiētis esse
 negauit eas artis/que plerunq; uite inseruiant/siue
 illæ necessarię/ siue utiles/ siue elegantes/siue ludi
 cræ/siue auxiliares sint. propriam autem philoso
 phi esse supellectilem dixit/numerorum scientiam:
 Quos inquit/a natura hominis, si remoueris: etiam
 ratio perpetuo perierit. Numeros autē ille/non cor
 poreos accipiebat/ sed ortum ipsum/potestatemq;
 paris/ & imparis/ quatenus rerum naturæ consen
 tiant. Post hoc etiam Deorum atque animantium
 geniture/que Theogonia/Zoogoniaq; uocentur/
 et item siderum cognitioni uacaturum dicebat:
 Lunęq; circūitum/ quo menses includātur/quo ple
 nilunia fiāt/ ac Solis anfractus idagaturū/brumas/
 & solstitia peragentes/ uicissitudinesq; dierum/ &
 noctiū:cōmutationesq; tēporū quadripartitas: Ad
 hæc stellarū qnq; uagantiū errores/minime unq; er
 rātes/earūq; cursus/ prægressiones/stationes/ Tum
 fixa certis locis astra/quæ mira quadā tamē celerita
 te/cū cēlo ipso i aduersum rotenē/ & rapianē. Huic

a iiii

accedere aiebat oportere eam/ quę ridiculo nomine
Geometria uocet: In qua numerorū similitudo cō
spicitur a Planis ad Solida p̄grediēs/ ubi ratæ cernū
tur rationes/ ex quibus tota sonorū scientia confla
tur. Illā tamen īprimis necessariā esse artem/ qua ue
rum a falso dinoscitur: qua mēdaciū refutatur: sicuti
e diuerso/ esse occupatissimā uanitatē/ quæ artifi
cium hoc/ non sequit̄/ sed simulat/ uerūq; colorē fu
co mētitur. Vt aut̄ puenire ad intellectū naturæ eius
tandē philosophus possit: quę semp̄ est/ quęq; sub
corruptione generationeq; nō fluitat: hāc ei quā di
ximus terendā esse aiebat etiā: disciplinasq; has dif
ficiles/ an faciles omnino p̄discēdas/ aut certe Deū
fortunāq; inuocandā! Sed enim talē hunc philoso
phū/ nasci etiā affirmabat oportere/ idē senex/ e ma
trimonio sacro/ hoc est ex optimis parētibus. Non
enī ex omni ligno(sicuti dicitur) Mercurius fit. Vt
aut̄ rami/ & surculi/ prauī/ tortuosiq; natura/ minime
unq̄ redigi ad rigore suū queūt/ q̄uis manu tracten
tur/ & emolliantur! Sed ad naturalem illam statim
prauitatem recurrunt: Sichi qui parum nati hone
ste/ parum educati ingenue sunt/ continuo ad hu
mum spectant: hoc est uilissima quēdam ministeria
adamant: nec insublime animos attollūt: nec recti
unquam/ nec liberi sūt. Si autem Elei Pisei ue/ apud
quos Olympia celebrari solita/ neminē se nudare

ad certamen illud patiebantur/ nisi qui parentes/ &
 stirpē generis/ docere posset/ labe omni carere: Nec
 tamen ibi animorum/ sed corporum certamen age
 batur/ nec premiū aliud petebat/ q̄ corona ex olea
 stro: cur nō idem quoq; aiebat hic senex/ in uirtutis
 certamine obserue? Porro hunc/ & ipsum/ ueritatis
 indagandæ studiosum esse/ & habere q̄ plurimos
 eiusdem studii socios/ adiutoresq; uelle: scilicet/ qui
 norit/ euenire idem ī philosophia/ quod in uenatu.
 Siquis. n. feram solus uestiget/ is eam/ uel nunquā/
 uel egre deprehēdet. Qui uenatores aduocet alios/
 facile ad ipsum cubile perueniet. Et ī hac igiē uerita
 tis quasi uenatione/ loca abrupta/ cōfragosaq; sunt
 plurima/ arboribus clausa circum: atq; horrentibus
 umbris: quæ lustrare solus nequeas: Sed quēadmo
 dum Gentiliciæ quēdam familiarū notæ ferunt/ ut
 Seleucidarū ancora/ Pelopidarū eboreus humerus:
 Aenobarborū rutila barba: Sic philosophi omnes
 habere hoc ī primis/ uelut insigne debēt: Vt sint mē
 daci osores/ ueritatis amatores: q̄q̄ aliquod mēda
 cium quoq; philosopho cōgruit: Vt cum seipse &
 sua extenuat: Quali Socrates ironia fertur eleganti
 usus/ aduersus inflatos sophistas/ ut qui ab homi
 ne refellerentur/ impitum agente/ facilius intellege
 rent/ q̄ omnino nihil ipsi scirēt. At uero si qui etiam
 sibi illa impudenter affingūt/ unde absunt longissi

me/molesti ubiq; sunt! sed in his præcipue studiis.
Enimuero pecuniarum quoq; abesse amor debet/
Nec ultra quarendū/ q̄ quatenus otium suppedite
tur philosophiæ. Nō enim uir bonus mihi erit unq̄/
qui uelut oculos/honesti/ad auri splēdorē summi
ferit: quiq; depactione turpi/fidem suam prodide
rit/& integritatem. Nam sicuti aurum igni/ita auro
etiam homīes explorantur/Sed nec arcana cuiusq;
curiosius/& scrupulosius/ ut illæ: quas diximus la
miæ/rimabitur: Nec scire uolet secreta domus/atq;
inde timeri. Erenim sapientem iudicabit Aesopum:
qui unumquēq; hominum/duas gestare ait/manti
cas: seu uocare peras malumus: anticā scilicet/& po
sticam: hoc est/alteram ī pectus: alteram in tergum
propendulam: Plenamq; utranq; uitis! sed anticā/
alienis: Posticam/cuiusq; suis. Inde homīes/uideli
cet/sua uitia nō cernere/aliena cernere: Atq; utinam
obuerterentur aliquādo hæ manticæ: ut sua quisq;
intueri uitia posset/aliena nō posset. Talem nobis
igitur/ueri ac legitimi Philosophi adumbravit ima
ginem senex ille atheniensis: qui toto uertice/ac to
to etiam pectore/supra ceteros fuit: Eumq; semper
q̄diu uiueret/mortem cōmentari aiebat: Solumq;
tamen in hac quoq; uita/felicem esse & beatum. Ce
rerum inueniri omnino tales/q̄ paucissimos/& pe
ne albis esse coruis rariores. Nūc si me talem/uel dī

175
cam/uel etiam opiner/esse/qualem modo philoso
phum descripsi/stultior Coroebo sim: Nā & disci
plinas illas/uix attigi/quæ philosopho competūt:
Et ab his quos dixi moribus/ac uirtutibus absūm
longissime. Sed fingite esse me talem: Num ob id/
quæso culpandus? An uana / an mala ars Philoso
phia? Ita certe uisam scio nōnullis olim/præsertimq;
potērioribus. Agrippina illa Augusta/ Neronem fi
lium dicitur/ob id a philosophiæ studio reuocasse/
quod inutilis esset imperantibus: Domitianus ur
be philosophos/atque Italia pepulit/nullum ob cri
men/nisi quod philosophi erant. Atheniēses Cicu
ra Socratē/parentem prope ipsum philosophiæ sub
stulerūt. Fortunatissima olim ciuitas Antiochia/ma
ledictis infectata & cauillis est Romanū principem
Iulianum / nihil ob aliud / nisi quod erat philoso
phus/ ac barbā (qui mos erat ueterū philosophan
tium) nutriebat. Quid quod & libros omnis cōbu
rere philosophorū Tyrannus olim barbarus desti
nauerat? Et fecisset: Nisi eum Algazeles pio quodā
commento / sed parum tamen specioso reuocasset
ab incepto. Verum de his non miror: Scelesti enim
moribus/ & facinorosi/ luxuriaq; & deliciis corrup
ti/supercilium ferre non poterant philosophiæ. Ma
gis illud miror/roties eam a doctis quoque/ & alio
qui bonis / fuisse exagitatam: Et quidem quod

indignemur secundo populo: hoc est/ magno suc-
cessu/ magna exagitantium laude. Nam & Roma-
nus Hortensius homo eloquentissimus/ atq; idem
nobilissimus/ cū philosophiā uitupasset/ meruit ut
eius noīe librū Cicero īscriberet/ & illustriorē eū tra-
deret posteritati. Et Dion ille Prusieus/ q̄ prior tu-
lit/ oris aurei cognomēntū/ nulla ī orōne/ cū qdē plu-
rimas edi derit/ eloquētiōr habet/ q̄ in ea quę cōtra
philosophos est. Et Aristophanes/ antiquæ auctor
comediæ/ nulla in fabula/ tantū ueneris/ aut uirium
crediť exseruisse/ quātū ī illa/ cui titulū fecit Nubes:
In qua lepidissime phūm Socratē descripsit/ saltum
pulicis metientē. Sed & Aristides/ ex ea orōne/ quā
aduersus Platonē pro q̄ttuor Atheniēsiū p̄ceribus
scripsit/ multo illustrior mihi/ & celebrior/ uidetur
factus/ q̄ e ceteris oībus: quas composuit plurimas:
cū tamen sit illa ex p̄s artificii: nec ulli rhetorices for-
mæ/ satis cōgruat. Verumtamē/ arcana quadam pul-
chritudine floret/ & gratia: noībusq; ipsis/ et uerbis/
mirum/ quantum delectat. Quid ille autē/ Phlasius
Timon/ qui Sillos amarulētū/ cōposuit opus/ Nōne
magntū/ sibi & ipse nomē ex irrisu phōrū cōpauit?
Ceterū nō cōtinuo malum uideri debet/ quod est a
quibusdā reprehēsū. Nā & dulcis sapor/ omniū cre-
diť prestāntissimus: qui tamē aliquibus etiāq; bene-
ualētibus/ parū gratus. Sermunculi isti hominum/

uide licet / ac rumusculi / similes umbrę sunt. Vt autę
crescēte umbra / uel decrescēte / corpus tamę ipsū / cu
ius illa est umbra / neq; crescit: neq; decrescit: ita nec
melior fit quisq; / dū uulgo laudať: nec item peior /
dū uitupať. Quod si philosophandū nō est: secun
dum animi uirtutem / uiuendū non est. At sicut ani
mo uiuimus: ita animi uirtute bene uiuimus. Quę
admodum sicuti oculis uidemus: ita oculorum uir
tute bene uidemus. Qui bene uiuere igit nō uult:
is ne philosopheť. Qui turpiter uiuere uult: is phi
losofiam ne sectetur. Veniunt ecce in mentem py
thagorei Archytę dicta quędam / prorsus aurea / de
libro eius / qui de sapientia inscribitur / selecta: Quę
nisi molestum est / latine ad uerbum referam. Sic in
quit / Sapiētia in rebus omnibus humanis excellit.
Vt i sensibus uisus: In anima mēs: In sideribus Sol:
Visus enim lōgissime tendit: plurimasq; rerum for
mas amplectitur: Et mens quasi reginā / quodcunq;
opus ē / ratione / excogitatiōeq; pficit: ac uisus qui
dam / uisq; ē rerum pręclarissimarū. Et sol ipse / ocu
lus est / atq; animus nature totius: per quem scilicet
omnia cernuntur / gignuntur / nutriuntur / augētur /
fouentur. Homo uero animantium omnium / lōge
sapiētissimus: Vim quippe habet illam / qua specu
lari omnia possit: ac scientiā / prudentiāq; ex omni
bus elicere: ut i quo Deus ille maximus / rationem

quasi uniuersam impresserit/ac signauerit/ubi rerū
species oīum/distinguerent: significatiōesq; nomi
num forēt/& uerborū:sic ut loca/etiam certa uocū/
sonis assignata sint. Hactenus Archytas. Mihi autē
uideē & illud/qui philosophari nolit/etiam felix
esse nolle. Nā si tunc felices sumus/cū bona adsunt
nobis plurima/sed adsunt ita/ut & p̄sint: Nec pro
sunt autē/nisi utamur: Bene aut ut utamur/scientia
una facit: Scientiā aut philosophia/uel affectat/uel
possidet: p̄fecto ut felices efficiamur/philosophan
dum est. An/quēso nostra curabimus/hoc est cor
pus/et opes:nosip̄os hoc est anīnum post habebi
mus? Vt autē medicina corpus/ita animū curat phi
losophia. Sed cum tres animi nostri/seu partes/seu
uires/ratio/ira/cupiditas sint: Prior illa/diuiua:po
steriores/quasi brutæ:num quēso ipsam quidē cu
piditatem/idest beluam multorum capirum:præte
reaq; iram:ceu furentem Leonem/molliter educabi
mus?quasiq; corroborabimus?Rationem aut/quē
proprie homo est/fame cōfici/& esse imbecillam/
semimortuāq; patiemur?Vt scilicet/huc/atq; illuc/
a mōstris geminis/uelut ille in fabulis Hippolytus
raptetur:& membratim quasi discerpat/ac dilanie
tur?Quod si uitam refugimus solitariā/ciuilē uero
sequimur/& urbanā/nōne intellegimus/esse artes ī
ciuitate/quē uirē cōmoda suppediet:Esse alias itē/

127
quæ illarū utant̃ opa? Rursus alias/ quæ famulent̃:
alias/ quæ impirent? Inq; his utpote nobilioribus/
etiā bonū ipsum/ præcipue reperiri? Sed quæ sola iu-
diciū/ teneat rectum: quæq; ratione ipsa utat̃: atq;
uniuersum bonū cōtēpletur/ ea certe/ uel uti/ uel im-
perare omnibus suapte natura pōt. Talis aut̃ præter
philosophiam/ nulla oīo est. Cur igit̃ pudeat philo-
sophari? At/ inquires/ difficilis nimīū philosophiæ
cognitio est. Immo uero/ si uestigiis indageſ/ nulla
pene ars ingenua/ cognitu facilior: Semper enī quæ
priora sūt/ notiora posterioribus: Et quorū natura
melior/ eorum quoq; facilior ītellectus/ q̃ quorū de-
terior. Sit huius argumētū facilitatis/ et illud: quod
ad maximū incrementū/ breui puenit philosophia
nulla etiā pposita mercede: Et quotus quisq; est in-
geniosorū/ cui nō otiū sit ī uotis/ ut philosophari
liceat? Hoc autē pfecto nō fieret/ si philosophari la-
bor/ ac nō potius uoluptas esset. Quid/ quod exer-
cere id studiū semp/ meditariq; possumus/ ut quod
nullis extrinsecus/ indigeat instrumētis: ut cui nul-
lus incōgruens sit locus? Vbi/ ubi enī fueris: presto
erit ueritas! Sed ut non difficillima/ perceptus phi-
losophia est: ita nec obuia cuiq; tamē/ et exposita.
Vigilantibus enim se/ non dormientibus ingerit.
Nos autē ita ridiculi sumus/ ut uilissimæ æruginis
gratia/ etiā trans Herculis colūnas/ etiam ad indos

nauigemus/ Philosophiam uero ut adipiscamur/
ne per hyemē quidem uigilias saltim pauculas tole
ramus. Sed quod uoluptatem diximus esse i philo
sophia maximam: quo facilius intellegere possitis/
fingite aliquem uobis/ cunctis affluentem deliciis/
qui nihil omnino sapiat/ qui prudentia penitus ua
cet. An quisq̃ uiuere huius uitā uolet? Equidem nō
puto: sicuti nec semper ebrius/ nec semper esse puer/
nec dormire semper/ ad morem Endymionis eligat
quispiam. Quāq̃ enim aliqua etiam in somnis gau
dia sunt: falsa illa tamen/ adumbrata/ imaginaria:
non uera/ nō solida/ non expressa sunt gaudia. Cur
autem & mortē prope omnes expauescimus? Quo
niam puto cuiq; terribile quod ignoratur/ ut quod
obscurū/ quod tenebricosum est. Sicuti cōtra amabi
le quod itellegitur: ut quod apertum/ quod illustre
est. Inde etiā arbitror fit/ ut parentes nostros potissi
mum ueneremur: quorū uidelicet beneficio factum
sit/ ut hunc solem/ & stellas/ atq; hāc publicā lucem
intueamur: Quin rebus etiā delectamur potissimū/
quas cōsueras habemus: eosq; maxime diligimus:
quibuscū diutius uersati sumus: Ac uulgo amicos
iplos etiā notos appellamus. Si igitur quæ nota sūt
delectant/ cur etiam nosse ipsum/ ac sapere non dele
ctet? At id maxime proprium philosophiæ est. Aut
igitur nihil agendum in hac uita/ nihil expetēdum

est: aut i sola philosophia/tanq̃ in portu requiescē
dum. Subiciamus/quęso/oculis hominum uitam:
Quid ea est omnis/præter inanem umbram? uel ut
significantius ait Pindarus: umbrę somniū? Homo
bulla est/ antiquum inquit prouerbiū. Nam q̃tum
uinibus ab Elephāto/ q̃tum celeritate uincimur a Le
pusculo? Gloria hæc autē fastosa/quę nos plerunq;
agit præcipientes/ut nihil aliud ē: q̃ meræ nugę? Vt ni
hil aliud q̃ nebula? Procul.n. si spectes/ magnū qd
dā eē putes/ubi ppīques/euanescit. Forma porro/
& dignitas corporis/pulchra/ob id nobis/& hone
sta/ quod hebeti sumus obtutu. Nam si lyncei esse
mus/ac penetrare oculis in corpora/& introspicere
possemus/etiā formosissimum quenq; nauseabūdi
aspiceremus: adeo nobis multa uisu tetra/& foeda/
prorsusq; deformia occurrerent. Quid obscenas cō
memorem uoluptates / quibus penitentia semper
comes? Age uero quid in rebus nostris omnibus /
uel solidum/uel diuturnum? Nam ut stare aliquid/
aut durare/nōnūq̃ putemus/ imbecillitas nostra fa
cit/ atq; æui breuitas: ita quod ueteres opinati qui
dam sunt: Animas nostras in Corpora/tanq̃ in Car
cerem coniectas/magnorum scelerum pēnas luere:
quāq̃ nō omnino uerum/ tamē etiam nec absurdū
plane uideri potest. Nam cū sit anima iūcta/aggluti
nataq; corpori/ ac per omnis artus/omnisq; sensuū
b i

quasi meatus extenta/ & explicata/nō alio mihi ui
detur supplicio affecta/ q̄ quo Mezētius ille Vergi
lianus/miseros ciues suos afficiebat. Ita. n. de eo ca
nit Poeta noster.

Mortua quin etiam iungebat corpora uiuis/
Componens manibusq; manus/atq; oribus ora
Tormenti genus/& sanie raboq; fluenti/
Complexu in misero/longa sic morte necabat.
Nihil igit̃ in rebus humanis/studio/curaq; dignū/
pr̄ter illam/quam pulchre uocat Horatius diuine
particulam aure; que facit ut in hoc ceco rerum tur
bine/tamē uita hominum/tuto gubernet̃. Deus. n.
est animus nobis: Deus p̄fecto: Siue hoc Euripides
primus dicere ausus/ siue Hermorimus/ siue Ana
xagoras. At nulla/inquis/proposita est merces phi
losophantibus: Ego uero ne desidero quidem mer
cedē/quoties ipsū quod agiē/sibi est merces. Ergo
si comoedia ī Theatro ageē/ aut Tragoedia/ Si Gla
diatores ī foro cōmittent̃/oīs eo statim populus cō
fluemus spectatū/nulla illecti mercede: Naturam ue
ro ipsā rerū pulcherrimā/ spectare gratis nō poteri
mus: At nihil agit philosophia: tātū contēplationi
uacat. Esto: Modū ramen cuiusq; p̄scribit officio:
Sic at̃ & uisus ī corpore: q̄q̄ ipse opus nullū pagit:
dū tamē aut īdicat unūquodq; /aut iudicat/ ita opi
fices adiuuat/ut nō plus manibus/ debere illi se/ q̄

oculis suis feriāt. At ē phūs homo rudis/ & secors/
Et q ne uiā quidē sciat ipsā: qua itur i forū: Nesciat
ubi aut senatus habeatur: aut populus coeat: aut li
tes dirimāt. Leges/ decreta/ edicta ciuitatis ignoret/
Studia Cādidatorū/ Cōciliabula/ Conuiuia/ Comē
sationes/ nescōniet qdē: Quid alicubi agať: Quid
cui bene cesserit: aut male: Cui sint uxoriā/ Cui pa
ternę maculę: cui suę: magis pfecto ignoret: q̄ q̄tus
numerus Libysse harenę Lasarpiciferis iacet Cyre
nis. Adde quod nec uicinū qdē suū cognoscit. Nec
scit utrū sit albus/ an ater: utrū sit homo/ an belua :
Sed nec illa ipsa cernit interdum/ quę sunt ante pe
des: Itaq; irrisus ab Ancilla Thressa Milesius Tha
les dicitur/ quod nocturnis intentus sideribus/ in
puteum deciderat: Stulte enī (inquit illa) o Thales
celum uidere studes: qui nō uideris/ quod erat an
te pedes: Ergo si hominē hunc adducas in curiam/
aut ad prętorē/ aut itē in cōtionem/ iubeasq; de iis
dicere: quę tracentur: quęq; ante oculos/ interq;
manus sint: hesitet/ titubet/ stupeat/ caliger: Quasi
uolucris sit iplicita uisco/ quasi ad Solē uespulio :
risūq; de se prębeat/ non uni Thressę Ancillulę/ Sed
lasciuis ipsispueris abacū cōscribellātibus: ita ut ab
eis/ uix barbā quoq; illā suā defēdat baculo. Quod
siquis eundē cōuicio feriat/ Tacet: Mutus est: nihil
habet omnino quod respōdeat. Et. n. aliorū nescit

b ii

errata: nec ī cuiusq̃ uitia inquisiuit. Tū siq̃s laudat
se se/premodum/arq̃ effert/auscultāte ipso: Siquis
Regem/ Tyrannum ue aliquem/beatum prædicat.
Siquis latifūdina mille iugerum possidere se iactat :
Siquis generis claritudinem repetit a Tritauo: Desi
pere hos oīs putat:& effusius rider: Nescio utrum
quia nimis insolēs/an quia delirus. Talis profecto
est/inquies præclarus iste tuus phūs: non minus cre
do a te/sine causa/q̃ sine fine laudatus. Quid ad
hæc dicā? Quid respondebo? Equidē cuncta esse fa
reor ueriores. Nescit forū phūs/ Nescit lites/ Ne
scit curiam/ Nescit hoīum cōuenricula/ Nescit flagi
tia: Partim aliena putat hæc a se/ Partim minuta ni
mis/ & pusilla: Quocirca despicit/ ac turbe hominū
sordidæ relinquit: Vt quibus idoneus esse possit/
etiā quilibet e populo. Themistocles ille dux ma
gnus/ cum cēsas a se ī litore barbarorū copias inspe
ctaret/ monilia forte quædā/ & armillas/ aureas iacē
tes cōspicatus/ præteriens ipse/ Comiti cuidam suo
monstrauit: Et Tolle/inquit/ illa tibi: Non enī tu es
Themistocles: Ita ergo & istis abstinet phūs/ Vt ui
libus/ Vt parū se dignis. Adeoq̃ iterdū nescit ea/ ut
etiam nescire se nesciat. Peregrinatur. n. semp illius
aīus/ & multa leuatus aura/ quasi ille Dirceus Hora
tīi Cynus/ Tendit in altos/ nubium tractus: ac celi
terreq̃ mensor/ & naturæ conscius/ dum totū/ lōge/

12
 & late circūspicit orbē/ Effugiūt curas īferiora suas.
 An uero ille/ aliud Regē putabit/ q̄ subulcum/ aut
 opilionē/ aut busequam/ Sed eo peiore cōditione:
 quo peioribus impar. Peiores. n. bestiis/ etiāq; īma
 nibus/ īperiti sūt homines. Itaq; nihil ille aliud moe
 nia ciuitatiū/ q̄ septa aliqua putabit/ & caueas: qui
 bus efferi illi greges includant. An ei magna esse ui
 debunt/ agri mille iugera: cui terra ipsa pūcti instar
 uidetur/ An is nō eum denidebit: qui se generosissī
 mū putet quod auos quinq; forte/ aut sex/ nobiles
 numeret/ & diuites/ Cū sciat ī Stēmate/ cuiusuis/ &
 serie generis/ ppe innumeros inueniri/ & seruos/ &
 barbaros/ & mēdicos: Nec esse regē quenq; qui nō
 sit e seruis natus: nec item seruū/ cui non origo sint
 reges. Omnia. n. ista quę distāt/ lōga aetas miscuit.
 Sed imaginē uolo uobis elegāntissimā referre/ lābli
 chi illius Plaronici: quem ueteris gracie cōsensus /
 uocare diuinissimū solet. Finge/ inqt/ nbi/ spatiofā
 quāpiam speluncā/ recedentē q̄maxime introrsus:
 Cuius exēlsæ ad lumen pateāt fauces: In eius autē
 speluncæ penetralibus/ fac esse homines: qui ab ip
 sa usq; infantia/ illic sederint/ habiti semper in uin
 culis: atque his ita astricti/ ut neq; ad fauces illas cō
 uertere se/ neq; commouere quoq; / Sed nec intueri
 quicq; ualeant/ nisi quod e regione sit. A tergo autē
 supraq; eos pcul/ maximus quispiam luceat ignis:
 Interq; ignem ipsum/ & quos diximus uinctos/ uia

b iii

fit/ quasi sublimis/ & alte pensilis/ iuxtaq; uiam/ pa-
ries: Tum per eam uiã gradientur pluriimi/ uasa/ in-
strumētaq; alia manibus gestātes: & animantiū effi-
gies/ uel lapideas/ uel ligneas/ uel materia quauis
alia: quæ tamē gestamina omnia/ dum trāsferunť/
extent supra eum/ quē diximus parietem: Qui autē
hoīes illa baiulēt/ alii quidē raceāt/ ut fit/ alii inter
se colloquāť: Deniq; sit Scēna ista oīs/ quasi cū prae-
stigiatores iteriecto uelo/ supra id uelum minutas
quasdā nobis ostērāt imagūculas: quasiq; pupas/ ri-
dicule loquaces/ ac gesticulatrices/ rixātes iter se/ cō-
cursantesq; pludicrū. Quid at sibi/ īquies/ uult ima-
go hęc rā exq̃sita/ tāq; absōna? Dicā. Credamus nūc
eos hoīes/ quos dixi/ īmobiles/ & astrictos uīculis/
esse haud absimiles nobis. Quid igit hic uidebūt?
Se quidem certe ipsos nō uidebūt/ Sed nec inter se
uincti uīctos/ nec itē gestamina illa: Nā & sunt ipsi
in tenebris: & respectare nequeūt. Puto at uidebūt
umbras eas tantū: quas ille ignis/ quē diximus/ in
aduersam spelūcæ frontē iaculetur. Quod si collo-
qui etiā illos inter se contingeret/ credo umbras ip-
sas/ ueras plane esse res/ dicerēt. Ceterū si uocis etiā
imago illa ludibunda/ quæ grēce Echo dicit/ collo-
quētibus iis/ qui prætereāt/ in ipsa illa antri frōte re-
sonet ac resultet/ An cēses alium loqui putaturos/
q̃ ipsā illā umbrā/ quæ trāseat? Equidē nō arbitror.
Immo uero opinor/ nihilo oīo esse uerum suspicatu

19
ros/ præter ūbras/ Sed agedū/ Soluamus nūc eos/ &
eximamus uīculis: atq; a tāta (si possumus) insipiē
tia uindicemus. Quid eueniet? Credo ubi cuiq; ip
sorū manicas/ atq; arta uincla leuari iusseris/ ubi sur
gere ocus/ ac respicere/ & īgredi/ & spectare lucem
coegeris/ angeť primo/ & radiis oculos præstrīgeť:
nec aspiciere illa poterit: quorū imagines hactenus
aspexerat. Quod si quis hūc hoīem sic alloquať:
Heus tu: Nugas antehac uidisti: Res ipsas nunc ui
des: Præterea si res ei ostēdens ipsas/ interroget: qđ
unaqueq; illarū sit! Nōne hūc tu putas hēsītabūdū
diu/ & ācipitē/ ueriores fuisse illa tamē p̄tinaciter cre
diturū: quę prius cernebat/ q̄ quę nūc ostēdantur?
Quid si q̄s eūdē cogat egredi aliquādo ad purā lu
cē: nōne oculos ei credimus dolituros? Nōne auer
saturū radios? Cōiecturūq; se ī pedes/ q̄tū queat: ut
ad simulachra illa sua reuertat̄ q̄primū? Quis dubi
tet? Age/ si q̄s p̄ ardua illū/ & accliuia ui p̄trahat ad
lumē/ nōne īdignabit̄ hō/ & reluctabit̄? Moxq; sub
auras plane euectus/ torquebit aciem p̄sus/ ut ille
Herculis Cerberus/ nec ferre diē/ nec illa ītueri/ quę
dicant̄ bona poterit/ nisi paulatī qđē assueuerit? Er
go umbras primū cernet: Dein Solis ī aqua simula
chrū: Tū corpora ipsa fulgoris īmunia: Post hęc āt
ēt in celū tollet oculos: Ac noctu primū suspiciet lu
nā/ et Stellas: Mox ēt interdiu ad ipsū solē dirigere/
audebit obtutū: Cogitabitq; secū/ scilicet/ hūc esse/

b iiii

q̄ tēpora distīguat: q̄q̄ anni uices pagat. Hūc eorū
quoq̄ eē auctorē/ quā ipse antea/ i antro illo retro/
spectare erat solitus. Cedo qd hic uoluitabit aīo/ qd
faciet/ quoties carcerē cecū/ quoties uīcula/ quoties
uere umbratilē sapiētiā recordabiſ? Eqdē puto gra
tias dis aget/ Magnas/ Ingētes/ quod ide se emerſe
rit rādē: Dolebitq̄ uicē ſociorum/ quos in rātis reli
querit malis. Quod ſi etiam i ſpelūca laudari/ prae
miūq̄ affici/ & honoribus/ cōſueuiſſent/ q̄cūq̄ ſimu
lachra illa acutius uiderent: aut q̄ facilius meminif
ſent/ quē priora ex hiſ/ quē poſteriora/ quē ue ſimul
excucuriſſent: aut itē q̄ quaſi addiuinarēt/ quē pxi
me ſubitura hiſ forent/ an euenturū putamus unq̄/
ut honores illos/ ut laudes/ ut prēmia/ noſter iſte cō
cupiſceret/ aut hiſ deniq̄ inuideret/ qui conſecuti il
la fuiſſent? Nō puto: Quin potius credo/ Ultra Sau
romatas fugere ei liberet/ & glaciale oceanum/ q̄
uel regnare iter iſtos. Verū redeat iam hic idē/ quali
poſt luminio/ ad illam ipſam ſedem/ in amenā/ & cae
cam: Nōne ipſe iam cecutiet/ a ſole profectus i tene
bras? Nōne ſi certamē/ forte ibi ponat/ q̄s oīum acu
tiſſime umbras eaſdē cernat/ ſupabiſ hic noſter: &
erit oībus deridiculo? Sic ut uno ore/ uincti illi cla
mēt/ Cecū reuertifſe i ſpelūcā ſociū: Periculoſumq̄
eſſe iter foras. Tū ſi qui ſoluere iterū aliquē ex ipſiſ
rētēt/ atq̄ ad lucē pducere/ reſiſtat ille ſcilicet q̄ſq̄
fuerit manibus/ ac pedibus/ & trahētium ſeſe/ etiā ſi

12
possit/in oculos inuolet unguibus. Interpretarer sa-
ne imaginis huius sensum/ nisi apud uos loquerer
Florentini/ magno hoies ingenio: magna sollertia:
Nūc illud tantū admonebo/ Vinctos in tenebris ho-
mines/ nullos esse alios/ q̄ uulgus/ & ineruditos: Li-
berū aut̄ illū/ clara ī luce/ & exēptū uinculis/ hūc esse
ipsū phūm/ de quo iamdiu loquimur. Atq; utinā is
ego essē. Non. n. rā metuo inuidiā/ crimēq; noīs hu-
ius/ ut esse phūs nolim/ si liceat. Sed audire iterū ui-
deor/ Lamas illas/ ita mihi ad hęc tā multa/ tāq; alte
repetita/ breuiter/ & aculeate respōdētēs. Frustra Po-
litiane laboras/ ut auditoribus his probes/ ac decla-
res/ phūm te nō esse: Nihil ē/ quod metuas. Nemo tā
stultus/ ut hoc de te credat. Nec at̄ ipse/ cū te repēte
prodūsiē phūm dicebamus: (quod te/ ut uidemus/
uerbum nimis urit) hoc uidelicet sentiebamus: esse
te phūm: Nec ita impitae/ aut praposteræ sumus: ut
phiam tibi obiecraremus p̄ crimē. Sed illud īdigna-
bamur: Facere te: ne grauiore utamur uerbo: subar-
roganter: q̄ triēnio iā/ phūm te pfitearis/ ac nunquā
scilicet ante id tpūs/ opam philosophiē dederis. Ob-
id enī nugatorē quoq; te diximus/ quod illa diu iā
doceas/ quē nescias: quē nō didiceris. Audio eqdē
nūc uero/ & ītellego/ qd dicatis/ qd sentiatis/ bonæ
Lamię/ Sed uicissi uos quoq; audite me parū/ si ua-
cat. Ego me Aristotelis pfiteor īterpretē: Quā īdo-
neum nō attinet dicere/ sed certe īterpretē pfiteor:

phūm/nō pfireor. Nec enī si Regis quoq; eēm inter
pres/Regē me eē ob id putarē: Nec apud nos Dona
tus puta/& Seruius: apd Grēcos Aristarcus/& Zeno
dorus/cōtinuo se poetas pfitē: quoniā qdē poetas
īterpretenē. An nō Philoponus ille/Ammonii disci
pulus/Simpliciiq; condiscipulus/idoneus Aristote
lis ē interpres? At eū nemo phūm uocat: Oēs Grāma
ticū. Quid/nō Grāmaticus ē Couus ille Xenocritus:
& Rhodii duo/Aristodes/atq; Aristēas: Et Alexan
drini itē duo/Antigonu/ac Didymu/ Et oīum cele
berrimus idē ille Aristarchus? Qui tamē oēs (ut Ero
rianus ē auctor) Hippocratis īterpretari sūt libros/
sicuti/alii quoq;/quos Galenus enumerat: nec eos
tamē quisq; Medicos eē/ob id putat. Grāmaticonū
enim sūt hae partes/ ut omne scriptonū Genus/Poe
tas: Historicos: Oratores: Phōs: Medicos: Iurecon
sultos excutiāt/atq; enarrēt: Nōstra etas parū perita
rerū ueterū/nimis breui Gyro grāmaticū seplir: At
apud antiquos olim tātū auctoritatis hic ordo ha
buit/ut Cēsores eēnt/& Iudices/Scriptonū oīum so
li Grāmatici: Quos ob id etiā Criticos uocabāt: Sic
ut nō uersus modo (ita enī Quītilianus ait) Censo
ria quadā uirgula notāre/ sed libros etiā/q falso ui
derēt inscripti/ rāq subditicios submouere familia
pmiserint sibi. Quin auctores ēnt quos uellēt/ aut ī
ordinē redigerēt/aut oīo eximerēt numero. Nec.n.
aliud/Grāmaticus grēce: q̄ latine litteratus. Nos at

nomē hoc in ludū triuiālē detrufimus / tanq̃ ī pīstri
nū: Itaq; iure cōqueri nūc litterati possent / & aīo an
gi / quo noīe Antigenides ille tībicen angebat. Fere
bat Antigenides parū aīo / quod monumēta
rii Ceraulæ / Tībicines dicerētur: Indignari litterati
possūt / quod Grāmatici nūc appellē / etiā / q̃ prima
doceāt elemēta. Ceterū apud grēcos hoc genus / nō
Grāmatici / sed Grammatistæ: Nō litterati apud lati
nos / sed litteratores uocabāt. Verū alias de Grāma
ticis. Nunc ad me redeo: Nō scilicet philosophi no
mē / occupo ut caducum: nō arrogo ut alienū / p̃p̃ea
quod phōs enarro. Rogo uos: adeō esse me īsolēre
putatis / aut stolidū: ut siq; Iuriscōsultū me saluter /
aut Medicū: Nō me ab eo derideri p̃sus credā? Cō
mētarios tamē iādiu (quod sine arrogātia dictū ui
deri uelim) simul ī ius ipsū Ciuile: simul ī Medicinē
auctores parturio / & q̃dē multis uigiliis. Nec aliud
inde mihi nomē postulo / q̃ grāmatici. Hāc mihi ro
go appellationē / nemo inuideat: quam semidocti
quoq; aspnanē / ceu uilē nimis / & sordidā. Euge in
quiunt / Lamię: Cōcedimus / ut uocere Grāmaticus:
nō tamen ut & phūs. Quomō. n. tu phūs: q̃ nec ma
gistros habueris: nec id genus unq̃ libros attigeris?
Nisi si fūgino eē genere phōs credis / ut una eos plu
uia statim p̃creet. Aut Terrigenis illis similes / quos
poetæ de Glebis p̃tinus & sulcis / cū Clypeo produ
cūt / & Galea. Nū forte illud dices / te tibi ipsū fuisse.

magistrum: sicuti de se aiebat Epicurus? aut noctu
inspiratā tibi diuinitus philosophiam/ sicuti Aesop
fertur? Virgent me nimis hēlamia: itaq; nō iam
cum illis agam! Sed uobiscum: quos mihi fore ar
bitror æquioris. Nec autem allegabo nūc uobis fa
miliaritates: quæ mihi semper cum doctissimis fue
re philosophis: Nō etiam extracta mihi ad rectum
usq; loculamenta ueterum cōmentariorum/ præser
timq; græcorū: qui omnium mihi doctores præstā
tissimi uideri solent! Sed ita uobiscum paciscar. Si
nullus in nostris/ aut scriptis/ aut sermonibus odor
ē philosophiæ! nemo audisse me philosophos/ aut
eorum attigisse libros arbitretur. Sin plurima sunt
in eis: quæ sectam redoleant aliquā! Tunc me/ si nō
peperisse ipsū talia! saltem didicisse credite a docto
ribus. Quod si uituperātur hi: qui multa spōdeāt/
anteq; præstent! Cur ego uicissim nō lauder: qui
prius hoc præstiterim/ quātulūcunq; est/ q̄ omnino
unquā spoponderim? Oues/ inquit/ Stoicus Epicte
tus/ in pascua dimissē/ minime apud pastore suum
gloriantur uespere/ multo se pastas gramine! Sed
lac ei affatim/ uellusq; præbent: Ita nec quisquā præ
dicare ipse debet/ quantum didicerit! Sed quod di
dicerit/ afferre ī medium. Quod ego proculdubio/
& fecisse hactenus/ & facturus deinceps uideor ap
probantibus Musis: quarum sacra fero ingenti per
cussus amore. Quare quoniā libros Aristotelis de

C12
moribus iam pridem: proxime autē Porphyrii quinque
uoces: & Aristotelis eiusdem prædicamenta: cū sex
illis/ Gilberti Poretani principiis/ Libellumque qui di
citur Perihermeneias: Tum uelut extra ordinem So
phisticos Elenchos/ intactum ab aliis opus/ & pene
inenodabile/ sum publice interpretatus: Vocāt ecce
me nunc eundem ad se/ resolutoria duo uolumina:
que Priora uocantur: In quibus omnis recte ratio ci
nandi regula continetur. Qui quique libri spinosiores
alicubi sunt: Et multis rerum/ uerborūque difficultati
bus inuoluti/ tamē ob id eos etiam libentius/ alacrius/
animosius aggredior/ quod fere in omnibus Gymna
siis a nostrę ætatis philosophis/ nō quia parum uti
les/ sed quia nimis scrupulosi/ prætereuntur. Quis
mihi igitur iure succenseat/ si laborem hunc interpre
tandi difficillima queque sumpsero: Nomen uero aliis
philosophi reliquero? Me. n. uel grammaticum/ uo
catote/ uel si hoc magis placet/ Philosophastrū: Vel
ne hoc ipsum quidē. Ceterū uolo ut hic iam noster
sermo simplex ut uidetis/ & humi repens/ quemad
modum a fabella coepit: ita desinat in fabellam. Si
quidem/ ut Aristoteles ait etiam philosophus natu
ra Philomythos/ id est/ fabule studiosus est. Fabula
enim admiratione cōstat: Admiratio philosophos
peperit/ Sed audite iam fabellam. Aues olim prope
uniuersę/ noctuā adierūt: rogarūtque eā/ ne posthac/

in ædium cauis nidificaret: sed in arborum potius
ramis/ atque inter frōdes: ibi enim uernari suauius.
Quin eidem/ quercum modo enaram/ pusillā/ tenel
lamq; adhuc ostendebant: in qua scilicet molliter/
ut aiebant/ & sidere ipsa aliquādo noctua/ & suum
sibi construere nidum posset. At illa facturam se ne
gauit: Quin inuicem cōsiliū dedit iis/ ne arbuscu
læ illi se crederent: Laturam enim quandoq; esse ui
scum/ pestem uidelicet auium. Contempserit ille (ut
sunt leue genus/ & uolaticum) sapientis unius no
ctuæ cōsiliū. Iam quercus adoleuerat. Iam patula:
Iam frondosa erat. Ecce tibi aues illæ omnes grega
tim ramis inuolitant/ lasciuiunt/ subsultant/ collu
dunt/ cantilāt: Interea quercus ea uiscū protulerat/
atque id homines animaduenterant: Implicite ergo
repente ibi omēs pariter/ misellæ: ac frustra eas sera
penitentia subiit/ quod salubre illud cōsiliū spre
uissent: Atque hoc esse aiunt: cur nunc aues omēs/
ubi ubi noctuā uiderint/ frequētes eā quasi salutāt:
deducunt: sectantur: circūfidunt: circūuolitant: Et
enim cōsiliū illius memores: Admirantur eam nūc
ut sapientem: Stripantq; densa caterua: ut uidelicet
ab ea sapere aliquando discant. Sed opinor frustra/
immo uero etiam interdum cū magno ipsarum ma
lo. Nam ueteres illæ noctuæ reuera sapientes erant:
nunc multæ noctuæ sunt/ quæ noctuarum quidem

128
plumas habent/ & oculos/ & rostrum/ sapientiam
uero non habent. DIXI

Impressit Florētiæ Antonius Miscominus Decimo
octauo kal. decembris. M. CCCC. LXXXII.

